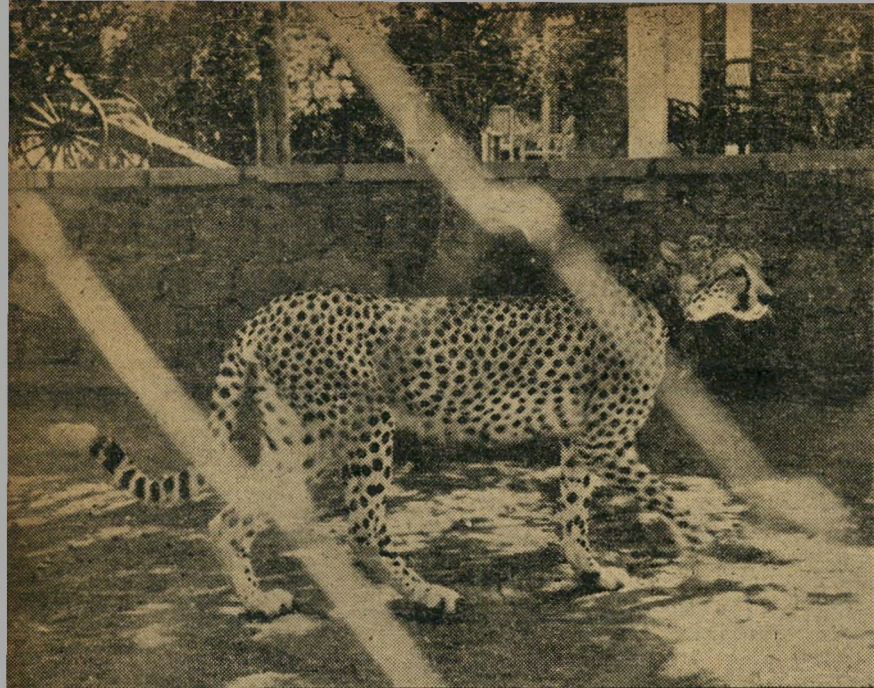

הלואי שתמותי, הלואי שתמותי!

מביירה, הפליגה מבטח לאורך תעלת מוזמביק, בין מדגסקר וחופי אפריקה, שייעדה הבא הוא העיר ג'יבוטי, שבסומלי הצרפתית. באוקיינוס ההודי החלו ההכנות והאימונים לקראת תנאי הכוונות המיוחדים שיחולו על האניה, בכניסה למפרץ סואץ.

סגן צבי, נמוך קומה, בעל נמשים וזקנקן תיש, בנו של אדם ידוע במדינה, היה קצין תותחנות באניה. כזאב ים ותקי, שהחל את שרותו הימי עוד בתנועת הנוער בבית-ספר עממי, והשתלם עם אנשי המשחתות באנגליה, הנהיג צבי באניה תרגילי כוונות מיוחדים. בין השאר, מילא את כל האניה בחיצים אדומים, שמטרתם להקל על הצוות בריצה לעמדות קרב. או אירעה התקלה הרצינית היהודה במשך כל המסע. בחדר הוודוים נעצר המאוורר המכניס אויר לאחד החדרים, והגורם לכך שהאש תצא ותתנודף דרך הארובה. במקום לצאת החוצה, חדרה האש לחדר. כהרף עין התלקחה שריפה בחדר הוודוים.

הקריאה "שריפה!" עברה מפה לאוזן ברחבי האניה. פה ושם נראו סימני בהלה. אנשים מיהרו להתאסף על הסיפון, עקבו בחרדה אחר השמועות שהגיעו מבטח האניה על מצב האש. אולם לא היה מקום לבהלה. תוך הוצי שעה הצליחה הכנופיה השחורה — המכונאים, המסיקים והמשמנים — להתגבר על האש, בעזרת אדי קיטור והמקרה נשכח כלא היה.

כשחצתה מבטח שנית את קו המשווה, ניתנה חגיגה לנידוני משפט המשתמטים מטכס השבילה הראשון. נערך טכס סבילה נוסף, בו הוטבלו כל המשתמטים, בגיגית מלאה שמנים ולכלוך; וכל אנשי האניה נעשו אבירי ים מקודשים לאל נפטון, בהתאם למסורת.

★ ★ ★

יהודים לא רצויים

ג'יבוטי ג'יבוטי
הלטאי שתמותי
(שיר מלחי מבטח)

פתח מפרץ הסואץ, במיצר שבין אפריקה ועדן, נמצאת העיר ג'יבוטי, בסומלי הצרפתית. אנשי סומלי אינם גוויים בים כבני הגזע הכושי, אף כי הם שחורים כארון מתים נוצרי. רובם מוסלמים מגזע חם, אשר, כפי שהזכיר המפקד את אנשי מבטח, יש להם רק ספורט לאומי אחד: פשיטה על עדרי גמלים וסירוס גברים.

הנסיעה מג'יבוטי לאויס-אביבא שבחבש נמשכת רק שמונה שעות ברכבת, אולם המפקד לא יעץ לאנשיו לבלות את זמנם בנסיונות נפל לבקר בחבש. מבטח נכנסה לג'יבוטי בשעות הבוקר. על התוף היכו לה כבר מספר אנשים. החברה על הסיפון כמעט התעלפו כשמישוו צעק לעברם העברית צחה: "הי, אתה שם, מה אתה כל כך מצוברח?" התברר שהיו אלה ישראלים מחברת אינקודה, שמיהרו לקבל את פני המלחים.

כיוון שרוב תושבי ג'יבוטי הם מוסלמים, נתקלו אנשי מבטח ביחס עויין בחוף. אפשר היה להבחין ביחסם של התושבים והפרחחים ברחוב, שהם יודעים על המתרחש בעולם. השוטרים בג'יבוטי, להבדיל משוטריה הכושים של בירה, היו כבר נעולי נעליים, אולם הם לא הסכימו בשום פנים ואופן להצטלם.

ג'יבוטי הייתה נמל העגינה האחרון; אנשי מבטח הוציאו בה את כל כספם על קנית מזכרות, וביחוד סיגריות אמריקאיות בכמויות גדולות, המשוחררות בג'יבוטי ממכס ובלו. האטרקציה העיקרית בעיר היה בית המושל הגרמני. לפני הבית, הבנוי בצורת אניה, מתנוסס תורן אניה גבוה, בכניסה ניצב הגה אניה ומשני צידי הבית דולקים אורות גיוס ירוקים ואדומים. במקום כלבים, היו קשורים בחצר הבית שני נמרים.

במהרה נמאסה ג'יבוטי על אנשי הצוות, כמו המציות שאכלו בים. יתכן ומאסו בה רק בגלל הידיעה שניקרה במוזם ללא הרף, כי רק ארבעה ימי נסיעה מפרידים בינם לבין אילת.

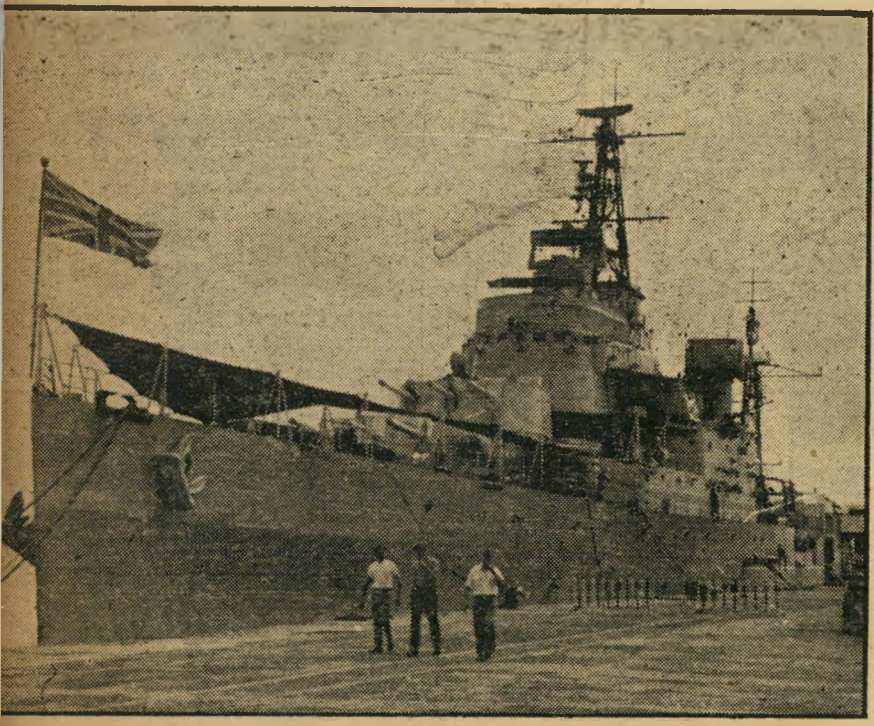
אולם בג'יבוטי ניתנה להם לפחות הזדמנות לקשור קשרים אמיצים עם בני-הברית. כשנכנסה מבטח לנמל ג'יבוטי, עגנה בה הפריגטה הצרפתית גזזה. רק נקשרה מבטח לחוף, הוסיפה בסתח הנמל הסירת הבריטית ניו-פאונדלנד, זו שהטביעה פריגטה מצרית במפרץ סואץ. על מקרה זה לא התאפקו האנגלים מלספר לחבריהם הישראלים, בפגישה צוהלת. הבדיחה הגדולה הייתה זו שספרה על אחד האלחוטאים של ניו-פאונדלנד, שישן בליילה, קם בבוקר וקלט ידיעה: ניו-פאונדלנד הטביעה פריגטה מצרית. הוא פרץ החוצה בצעקות: "הטבענו אניה! הטבענו אניה!" האומלל לא ידע כי בשעה שישן התחולל קרב ימי, והוא לא שמע על כך כלל.

תוך שעות ספורות החלו ביקורי יידותיים בין מלחי שלוש אניות המלחמה. המלחים טיילו יחדיו על הסיפונים, בעוד הקצינים מבלים במועדונים ורבי החובלים עורכים ביקורי נימוסין רשמיים זה אצל זה. לא חסרו גם מקרים מבדחים בביקורים אלה. בביקור של מפקד הסירת הבריטית במבטח, ערך רבי-החובל מסיבת קוקטייל בהשתתפות הקצינים. כולם באו בחליפות ייצוג לבנות. אולם לסגן אליעזר לא היתה חליפה. הוא שאל חליפה מאחד הסמלים, שכפתוריה היו שונים מכפתורי שאר החליפות. אחד הקצינים הבריטיים לא התאפק ושאל לפשר הכפתורים המיוחדים. הוא התבלבל, ונימגם במבוכה: "זו אשמת האפסנאי שלי, האנגלי השיב בצחוק גדול: 'האפסנאים — זו הצרה של כולנו!' (כידוע, יש לכל קצין בריטי בשרות קרבי אפסנאי מיוחד, בטימן, הדואג לכל צרכיו האישיים של הקצין). בליילה נערך בירכתי הסיפון של מבטח ערב החי משותף למלחי שלוש האניות. החברה שחו והשתכרו, שרו שירי עמים, והורים אף למדו לשיר כמה שירים ישראלים. ביחוד היו הצרפתים יידותיים מאוד. הם החליטו כובעים, חילקו במתנה לכל דורש את פלומות האר-גמן שבכובעיהם. המסיבה הסתיימה לפנות בוקר, בעמידת דום של כל המלחים המבוסמים, ששרו את שלושת ההימנונים, כשההימנון הישראלי מושר ראשון. מפקדי הסירת האנגלית והפריגטה הצרפתית שיתפו פעולה עם פיקוד מבטח, מסרו את כל הידיעות שהיו ברשותם על תנועת אניות מצריות במפרץ סואץ. הידיעות אשרו את מה שהגיע מחיפה: באחד המפגשים אורבת פריגטה מצרית, ויש להיתור גם מטרפדות סעודיות וממוסטים מצריים, החונים בסעודיה.

כלב שמירה. בביתו של מושל העיר הצרפתי בג'יבוטי, נתקבלו תיירי מבטח בלבביות מלידי צמד נמרים, שהסתובבו חפשים בחצר, כשרק רצועת עור זקה מונעת מהם בריחה.

שנאה גדויה היא מנת חלקם של קבוצת מלחי מבטח אלה, הגברות הכושיות והנער במרכה, מסמלים במבטיהם העויינים את יחסם של תושבי ג'יבוטי למלחי מבטח, שלא נשאר בגדר מבטים.

תותחי בריטניה. זוהי הסירת הבריטית ניו-פאונדלנד, שהטביעה בשעת קרבות סיני פריגטה מצרית במפרץ סואץ. בתמונה נראים שלשה מאנשי מבטח החוזרים מביקור בסיירת.